

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонски јазик и новинарска стилистика			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Новинарство			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	I година / I семестар	задолжителен	Број на ЕКТС- кредити	7,5
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Саша Тофоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Очекувани резултати: По завршениот курс од студентите се очекува: - да ги знаат главните карактеристики на македонскиот јазик и во однос на неговиот развој и во однос на современиот стандарден јазик; - критички да ја анализираат употребата на македонскиот јазик и да ги утврдат отстапувањата од стандардната норма на сите јазични рамништа во различни видови текстови, имајќи ја предвид функционалната раслоеност на јазикот; - да разбираат и логично да креираат синтагми, реченици и текст на македонски стандарден јазик; - соодветно да ги применат јазичните знаења во пишаната и говорната комуникација на македонски стандарден јазик; да создаваат текстови на македонски јазик во коишто ќе бидат запазени сите јазични стандарди (правоговорни, правописни, граматички итн.) - да го преиспитуваат и да го самооценуваат своето усно и писмено изразување на македонски стандарден јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Македонскиот стандарден јазик –развој и основни карактеристики. Утврдување на основните поими од сите јазични рамништа. Јазична норма (поим, карактеристики). Отстапувања од нормата. Утврдување на правописните правила на македонскиот стандарден јазик и нивна примена во пишување текстови на македонски јазик. Покрај правописната норма, преку анализа на различни типови текстови, ќе се посочуваат и другите аспекти на културата на писменото изразување што се одлика на македонскиот стандарден јазик (лексички, морфосинтаксички и др.). Ќе се обрне особено внимание на оние кај кои се забележуваат поголеми недоследности и отстапки во јавната комуникација (некритичка употреба на заемки и интернационализми, пренесување на синтаксички структури од англискиот јазик и сл.) Усвојување на правилниот изговор и правилното				

	акцентирање на зборовите, акцентските целости и клитичките изрази; правилната интонација во зависност од функцијата на текстот. Збогатување на вокабуларот преку претставување на креативните можности на лексичкиот систем на македонскиот јазик и соодветна употреба на лексичките единици во различни текстови. Повеќезначност на лексемите (основно и преносно значење); синоними, антоними, пароними, хомоними; претставување на продуктивните зборообразувачки модели во македонскиот јазик. Резимирање на различни текстови со посебен осврт на разликување на важни и неважни (помалку важни) информации, парафразирање, реченични трансформации, употреба на синоними и сл. Пишување куси текстови на македонски јазик, со различна комуникациска цел. Ќе бидат објаснети принципите и постапките на процесот на пишување и структурирање на текстовите со цел да се подобри писменото изразување на македонски на академско рамниште. Ќе се работи на подобрување на структурата и јасноста на реченицата, со нагласување на важноста на правилната употреба на лексиката, граматиката и правописот.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, самостојно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	150		
14.	Распределба на расположивото време	67,5 предавања и вежби), 82,5 - вкупно домашно учење и задачи		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	4,5 часа неделно (вкупно 67,5 часа)
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење – задачи	82,5 - вкупно
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект, домашна задача (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на најмалку 51% од наставата				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик	Просветно дело, АД Детска радост и електронско издание на http://koneski.manu.edu.mk/wp-content/uploads/2021/11/11-tom-KONESKI.pdf	2004 2021
		2.	група автори	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков“ електронско издание: www.pravopis.mk	2017
		3.	Ст. Тофоска	материјали подготвени од наставникот соодветни за обработуваната тема		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	група автори	- Толковен речник на македонскиот јазик. Том 1-6. - Дигитален речник на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје (ел. издание: www.makedonski.gov.mk http://drmj.eu/	
		2.	Симона Груевска-Маџоска	<i>Лексикологија на македонскиот јазик</i>	Скопје: Ми-Ан	2021
		3.	Зозе Мургоски.	Лексикон на странски зборови	Скопје	2009

		4.	Емил Ниами.	<i>Речник на паронимите во македонскиот јазик.</i>	Скопје: Ми-Ан	2020
--	--	----	----------------	--	---------------	------